

ISIKUTE KOMPETENTSUS, KUTSE JA PÄDEVUS

Elektritöö eest vastutava isiku, elektripaigaldise kasutamise järelevaataja, projekteerija ja auditi tegija kompetentsus

Elektritöö eest vastutava isiku (elektritöö juhi), elektripaigaldise kasutamise järelevaataja (käidukorraldaja), projekteerija ja auditi tegija kompetentsus peab olema tõendatud. Isiku kompetentsust saab tõendada kas tegevusele vastava kutseandja poolt antud kutsetunnistusega või sertifitseerimise asutuse poolt antud pädevustunnistusega.

Elektripaigaldise projekteerimiseks ja auditi tegemiseks peab isikul olema vähemalt vastava kompetentsiga elektriala kutsetase 6 või vastava ulatusega pädevustunnistus.

Kutsetunnistus

Kutsetunnistus on dokument, mis tõendab, et isikul on olemas kõik vastavas kutsestandardis kirjeldatud oskused ja teadmised. Kutse omistamiseks hinnatakse kutse andja poolt isiku hinnatakse isiku vastavust nõutavatele hariduse, teadmiste, oskuste ja kogemuste nõuetele

Kutsetasemed 4-5 on elektrikutele, tasemed 6-8 aga inseneridele. Tasemete 6 ja 7 esmased kutsed ei anna õigust olla tööde eest vastutav isik.

- Tase 4 annab õiguse olla töögrupi liige ja teha iseseisvalt töid.
- Tase 5 annab õiguse teha iseseisvalt tööd ja olla töögrupi juht.
- Tasemed 6, 7 ja 8 annavad õiguse olla tööde eest vastutavaks isikuks.

Kutsete spetsialiseerumised näitavad, millises elektripaigaldises isik töid teha tohib.

- Sisetööd,
- jaotusvõrk,
- elektriautomaatika,
- elektrivõrgud ja süsteemid,
- tarbija elektripaigaldised.

Valitud tööosa ehk kompetentsus näitab, millist tegevust isik teha tohib.

- Projekteerimine,
- ehitus, käit ja järelevalve,
- elektri- ja tehnoloogiakaubandus,
- jne.

Kutsetunnistus kehtib viis aastat.

Kutsetunnistusi väljastavad Kutsekoja poolt selleks volitatud kutseandjad:

- Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit (tasemed 4 ja 5), www.eetel.ee;
- Eesti Elektroenergeetika Selts (tasemed 6, 7 ja 8), www.eees.ee.

Täiendavat teavet kutse saamise korra ja nõuete kohta on leitav nimetatud asutuste kodulehtedelt.

Kutsetunnistused kantakse kutseregistrisse ja nende olemasolu saab kontrollida: <https://www.kutseregister.ee/kutsed>.

Pädevustunnistus

Pädevusklassi andmisel arvestatakse isiku haridust, töökogemust ja elektriõhusalaseid teadmisi. Elektriõhusnõuete tundmist kontrollitakse pädevuseksamil.

Pädevustunnistused jagunevad A-, B-, B1- ja C-klassi pädevustunnistusteks sõltuvalt elektri- ja käidutöödest, mille juhtimiseks tunnistus annab õiguse.

A-klassi pädevustunnistus annab õiguse juhtida elektri- ja käidutöid ning teha auditit mis tahes tehniliste näitajatega elektripaigaldises.

B-klassi pädevustunnistus annab õiguse juhtida elektri- ja käidutöid ning teha auditit madalpingelises elektripaigaldises.

B1-klassi pädevustunnistus annab õiguse:

- 1) juhtida elektripaigaldise ehitustöid madalpingelises elektripaigaldises peakaitsme nimivooluga kuni 63 A, välja arvatud projekteerimist ja auditit;
- 2) olla elektripaigaldise eest vastutav kompetentne isik madalpingelises elektripaigaldises peakaitsme nimivooluga kuni 250 A.

C-klassi pädevustunnistus annab õiguse juhtida madalpingelise elektriseadme, kuid mitte elektripaigaldise, remonditöid.

Elektripaigaldise projekteerimise ja auditi teostamise kompetentsuse eelduseks on elektrialane kõrgharidus. Erandina võib sertifitseerimise asutus anda pädevusklassi piires projekteerimistöö ja auditi tegemise õiguse, kui isik tõestab veenvalt oma projekteerimistöö ja auditi tegemise oskust ja sellealast varasemat töökogemust.

Vastava pädevusklassi saamiseks vajalikud haridusele ja töökogemuse nõuded on toodud majandus- ja taristuministri määruses nr 88 „Seadme vahetu kasutaja, kasutamise järelevaataja, seadmetööd ja auditit tegeva isiku kompetentsusele ja selle tõendamisele ning sertifitseerimisskeemile esitatavad nõuded“.

Pädevustunnistus kehtib viis aastat. Pädevustunnistuse pikendamiseks tuleb sooritada lihtsustatud pädevuseksam ja resertifitseerimise perioodi viimasel kolmel aastal tuleb läbida täienduskoolitusi vähemalt 24 akadeemilise tunni mahus.

Pädevustunnistusi väljastavad personali sertifitseerimise asutused:

- Inspecta Estonia OÜ, www.kiwa.com/ee,
- MHV Elektrikontroll OÜ, www.elektrikontroll.eu.

Täiendavat infot pädevustunnistuste saamise nõuete ja pädevuseksamite kohta on leitav nimetatud asutuste kodulehtedelt.

Pädevustunnistuste olemasolu saab kontrollida TTJA infosüsteemist: <https://vis.ttja.ee/modules/load-ja-tunnistused/kehtivuse-kontroll/>.

Kas kutse- või pädevustunnistus?

Nii pädevuse kui ka kutse puhul hinnatakse isiku vastavust nõutavatele hariduse, teadmiste, oskuste ja kogemuste nõuetele.

Kutse- ja pädevustunnistused ei ole omavahel võrreldavad. Võrreldavad on ainult isikule lubatavad tegevused (elektritöö, käit, projekteerimine, audit), mis on toodud

mõlemat tüüpi tunnistusel. Osaliselt saab võrrelda ka tööpaigaks olevaid elektripaigaldisi. Erinevuseks on aga, et pädevustunnistuste aluseks on paigaldiste tehnilised näitajad (kõrgepinge/madalpinge), aga kutsetunnistuste aluseks millise paigaldisega on tegu (võrgupaigaldis/tarbija paigaldis/automaatika). Kutsetunnistusel olevaid kutsetasemeid aga ei saa pädevustega võrrelda, kuna seda taset pädevustunnistustel ei ole.

Seetõttu ei ole vaja kutse- ja pädevustunnistusi omavahel võrrelda. Ühe või teise tunnistuse sobivuse hindamisel tuleb lähtuda just vastava kompetentsust tõendavale tunnistusele märgitud kriteeriumitest ja nende vastavusest soovitud/vajatavale.

Õigusaktide kohaselt on tegu võrdväärsete süsteemidega isiku kompetentsuse tõendamiseks. Vastutav isik võib tõendada oma kompetentsust nii pädevustunnistuse kui ka kutsetunnistusega.

Tööde eest vastutamiseks vajalikud kompetentsid

Projekteerimine ja audit – pädevusklassid A ja B (kui pädevustunnistusele on kantud vastavalt projekteerimise või auditi tegemise õigus) ning kutsed 6, 7 ja 8 (vastavalt kutsel toodud tegevustele ja tööosadele).

Kasutamise järelevaataja – pädevusklassid A, B ja B1 (vastavalt paigaldise tehnilistele näitajatele) ning kutsed 6, 7 ja 8 (vastavalt kutsel toodud tööosadele).

Elektritööde juhtimine – kõik pädevusklassid (vastavalt paigaldise/seadme tehnilistele näitajatele) ning kutsed 6, 7 ja 8 (vastavalt kutsel toodud tööosadele), samuti vähem keerukate elektritööde puhul tase 5 (nt ühe töörühma poolt teostatav töö).

TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE
JÄRELEVALVE AMET